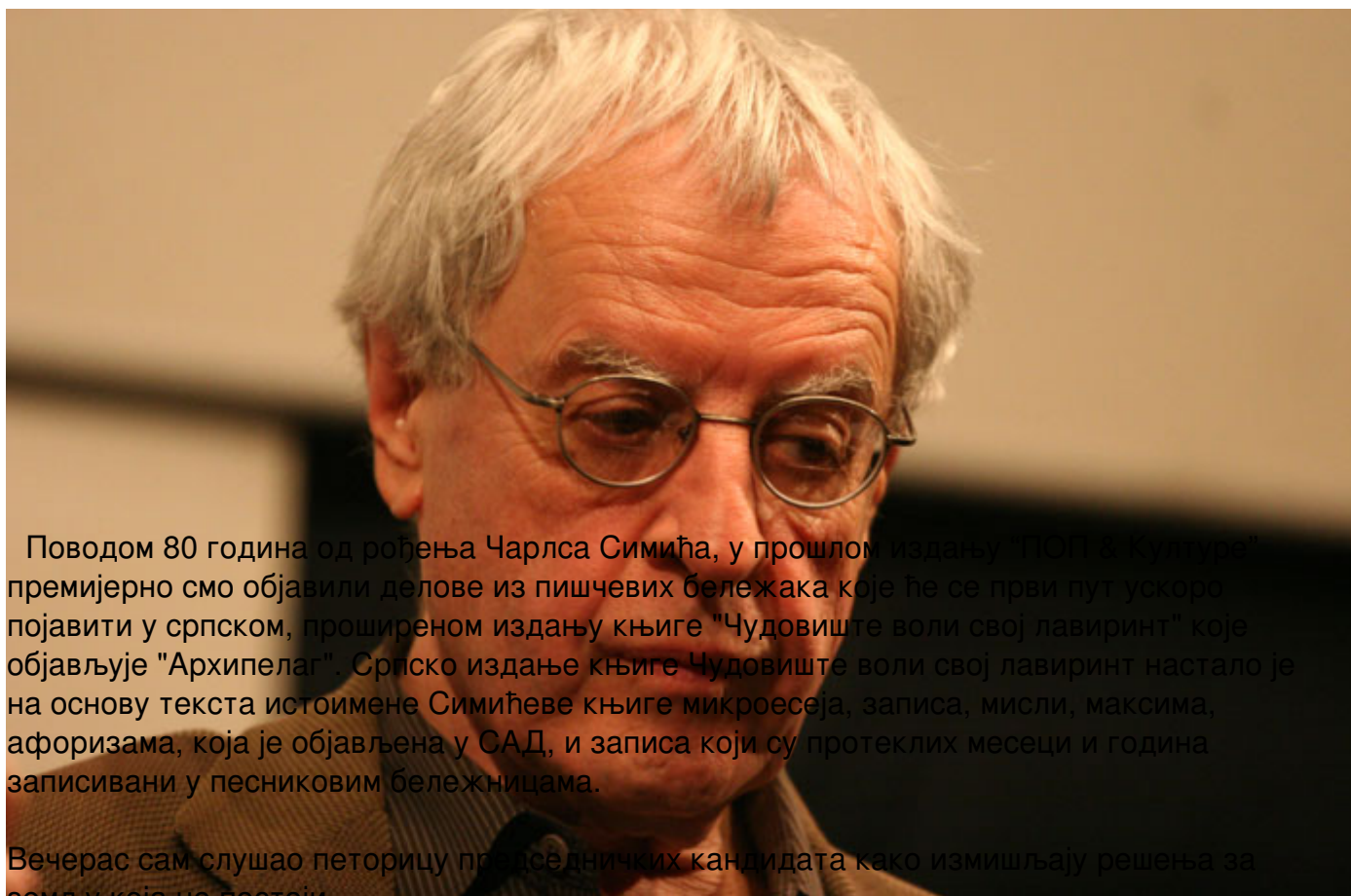

Пре тачно 80 година, 9. маја 1938, у Београду је рођен Чарлс Симић, велики амерички песник и есејиста српског порекла. Симић је добитник низа најважнијих америчких и светских признања за поезију, међу којима су Пулицерова награда, награда „Едгар Алан По“, награда Поета Лауреатус, награда „Роберт Фрост“, награда „Валас Стивенс“. Симићеве есеји о поезији, као и његови критички есеји о савременим друштвеним и политичким приликама представљају неке од најзначајнијих израза овог жанра у савременој књижевности.

Поводом 80 година од рођења Чарлса Симића, у прошлом издању "ПОП & Култура" премијерно смо објавили делове из пишевих бележака које ће се први пут ускоро појавити у српском, проширеном издању књиге "Чудовиште воли свој лавиринт" које објављује "Архипелаг". Српско издање књиге Чудовиште воли свој лавиринт настало је на основу текста истоимене Симићеве књиге микроесеја, записа, мисли, максима, афоризама, која је објављена у САД, и записа који су протеклих месеци и година записивани у песниковим бележницама.

Вечерас сам слушао петорицу председничких кандидата како измишљају решења за земљу која не постоји.

Хајде да окачимо натпис: „Бесплатни часови бубњања“, каже моја жена, да мало рекламирамо детлића из нашег дворишта што нам толико иде на живце.

Кладим се да наши изабрани заступници у Вашингтону доста времена потроше пред огледалом дивећи се себи самима. Уздигнутог носа и браде зуре право преда се, без и

најмање гримасе или извијене обрве, а онда озбиљно климну главом и насмеше се, себи, пре него што пођу да се сретну с народом.

Крст који сваки мушкарац и жена неминовно носе у животу много је упадљивији ове туробне и кишне новембарске ноћи.

Негде сам прочитао како се Наполеон, који се није бојао сабље нити куршума, плашио мрачних соба.

„Џентлмен старинског кова“, говорили су људи за мог оца. Замишљам га како, баш као ја, чека док лишће изван његовог прозора не заспи, пре но што и њега самог не опхрва сан.

Има ли у данашњем свету процентуално више будала него у претходним епохама, пита се Теофил Панчић, колумниста београдског недељника Време. И одговара да нам се само тако чини јер су будале у данашње време много упадљивије, бучније и, наравно, повезане друштвеним медијима. И оштроумно примећује како је у прошлости свако био засебна будала, издвојен не само од остатка човечанства већ и од својих будаластих другара, те и кад би починио какву глупост, није било шансе да се то истог тренутка прочује међу будалама у Шведској, Узбекистану и Северној Каролини.

Кад смо били млади песници, Џим Тејт и ја начисто смо се залудели Џимијем Роџерсом и његовим јодловањем. Завлачили смо се испод ћебета, сатима пуштали Роџерсове плоче и јодловали заједно с њим. Чврсто смо решили да увежбамо јодловање онако како само он зна како бисмо већ наредне песничке вечери после сваке строфе препадали фину и красну публику каубојским јодловањем, не марећи хоће ли нас дотична авангардна гомила исмејати или прогласити генијалцима. Али никад нисмо добро увежали јодловање.

Кад је већ остарио, отац ми је признао да види само два начина да се реши зависности од новина: или да оде у манастир или у лудницу.

Устали су и аплаудирали богаташу што је довео компаније до банкрота и отпустио

раднике, а затим се сјатили око њега да добију аутограм.

Осамдесет хиљада људи чами у самицама наших затвора. Размислите понекад ноћу о томе пре но што се сручите у постељу и ушушкате јастуцима.

Стајао је на морској литици бранећи залазак сунца од оптужби да имитира лошу уметност.

На врху крова осећао сам се као да шеширом убирам добровољне прилоге звезда.

Кажу да ни вране не могу брже намирисати цркотину но свештеник богату удовицу.

У животу постоје дани што не остављају никакве успомене, никакве сувенире које бисмо похранили у кутију за ципеле на тавану, нити потврду коју ћете показати у каквој мрачној цркви или биртији камо Бог или Ђаво понекад наврате својим послом.

И кад је све речено, тишина наставља да говори.

Срећан као коров што ниче по травњаку напуштене куће.

У време избора истина се у Сједињеним Државама изговара штурим речима, ако се уопште изговара.

Улога наше политичке елите је да убеди политичке вође како ови никад неће искусити ни делић кобних последица катастрофалних ратова које воде.

Америчка мисија је мисија спасавања човечанства у свако доба, уз помоћ покоје бомбе.

Исто то, само оптимистичније речено: Ниједан народ у свету није тако лош као његове вође.

Поједине земље имају већи таленат да унесрећују сопствени народ, и дугу историју која управо то доказује.

Свиђа ми се што италијански и холандски сликари 17. и 18. века увек убаце понеког пса на слику, без обзира на тему.

„Америка је као црква која пророкује оно у шта сама не верује, нити га примењује“, рекао је једном песник Вилијам Бронк.

Док су НАТО бомбе падале по Београду, моја тетка која је тамо живела тражила ми је Клинтонов телефонски број како би га позвала и замолила да мало „охлади“.

У Вашингтону вам говоре како је мачји кашаљ пронаћи угледног универзитетског професора права да смисли оправдање за неки ратни злочин.

Волстрит верује у слободно тржиште онолико колико је Стаљин веровао у демократију.

Кандидати у председничкој трци нису они којима бисте поверили да усмеравају саобраћај на раскрсницама.

Ђаво преко телевизије продаје рат као какав јефтин накит.

Соба чији распоред ствари пркоси здравом разуму, кревет је по средини, а сто и столице нанизани дуж зида.

Признајем: сваки чанколизац, свака удворица, сваки сервилни послушник ове земље преселио се у Вашингтон, проблем је у томе што и даље пристижу у све већем броју.

И пакао има празнике. Дане ослабљене тортуре и хладњикавог огња.

Ја сам од оних на које је Т. С. Елиот давно упозоравао. Слободоумни странац.

(Блиц)